

Jalostuksen tavoiteohjelma 1.1.2021-31.12.2025

JTO s. 4.

Rodun terveysongelmien kirjo on laaja. Yleisimpiä terveysongelmia rodussa ovat sydänviat, iho-ongelmat ja allergiat, immunologiset ongelmat, sappi- ja haimaongelmat, munuaisten vajaatoiminta, purentavirheet sekä kuurous. Näiden lisäksi yleisimmiksi terveysongelmiksi täytyy mainita perinnöllinen primaari linssiluksaatio. Niin koti-, harrastus- kuin jalostuskoiria tulee jatkossakin terveystutkia, ja tutkittu tieto on äärimmäisen tärkeää kerätä yhteiseen tietopankkiin niin kasvattajien kuin harrastajienkin käyttöön. Elinvoiman heikkeneminen näkyy rodussa lisääntymisongelmina. Lisääntymisongelmia esiintyy niin urosten astumisessa kuin narttujen tiineytyvydessä, synnytysten kuin emon ominaisuuksien puolella.

Näyttelytulosten perusteella rodussa valtaosa näyttelyissä käyneistä koirista on erinomaisia tai erittäin hyviä. Tavoite tulee kuitenkin olla rodun tyyppin vahvistaminen Suomen populaatiossa. Ulkomuodon laadullisten ominaisuuksien vakiinnuttamisen keskeisimpiä seikkoja ovat luuston vahvuus, rodunomaiset mittasuhteet, pään profiili ja sen täyteisyys, sekä oikea purenta.

4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat

Kääpiöbullterriereillä esiintyy melko paljon terveydellisiä ongelmia. Merkittävimpiä niistä ovat sydänsairaudet (aortan ahtauma ja mitraaliläppä dysplasia), munuaissairaudet, kuurous, PLL linssiluksaatio ja purentavirheet. Merkittävässä määrin esiintyy myös erilaisia autoimmuunio ongelmia, atopiaa, allergiaa ja erinäisiä ihosairauksia (furunkoloosi, demodikoosi, pyoderma jne). Myös epilepsiaa, luustosairauksia ja polvilumpioluksaatiota esiintyy rodussa.

s. 51

PURENTAVIRHEET

Purentaviat ovat kääpiöbullterriereillä yleisiä. Tavallisin purentavirhe on tilanne, jossa alakulmahammas painaa ylhäällä ikeneen tai kitalakeen. Syynä useimmiten on liian lyhyt ja kapea alaleuka. Lisäksi tavataan eriasteisia alapurentoja. Hammaspuutoksia on rodullamme melko yleisesti, useimmiten puuttuvat P1 ja/tai P4. **Rotumme kuuluu Kennelliiton Rotukohtaisten ohjeiden mukaisesti tarkkailtavien rotujen listaan kapean alaleuan ja kitalakeen painuvien kulmahampaiden osalta. Suomen Kennelliiton jalostusstrategian mukaan purentavirheen osalta operoitua koira ei saa käyttää jalostukseen.**

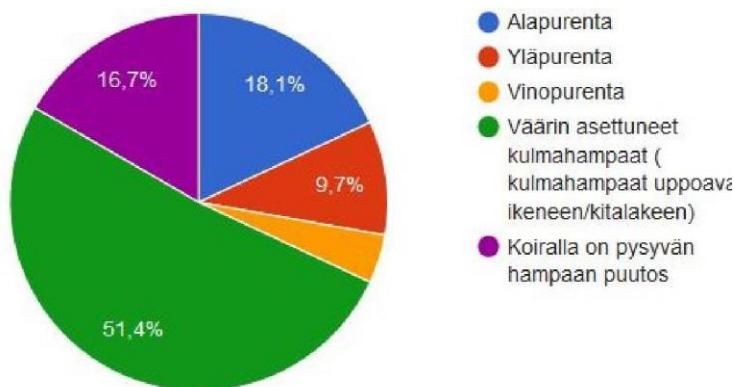
Mikäli purentavirhe aiheuttaa koiralle kipua tai muuten vaikeuttaa sen elämää, tulee se hoidattaa. Todennäköisesti voimakkaan ja erikoisen päänmuodon takia kääpiöbullterriereillä **purennat usein muuttuvat läpi niiden elämän.**

Omistajan tulee tarkkailla säännöllisesti koiransa purentaa ja kiinnittää huomiota poikkeamiin.

Luonne-, terveys- ja lisääntymiskyselyn (2017) vastausten perusteella kääpiöbullterriereistä 59/136 yksilöllä (43,5 %:lla) on purennassa jokin virhe tai puutos. Väärin asettuneita kulmahampaita oli 37:llä (n. 27 %:lla kaikista kääpiöbullterriereistä), alapurentaa 13:lla (n. 10 % kaikista kääpiöbullterriereistä), yläpurentaa 7:llä ja vinopurentaa 3:lla. Lisäksi hammaspuutoksia oli 12:ta (n.9 %).

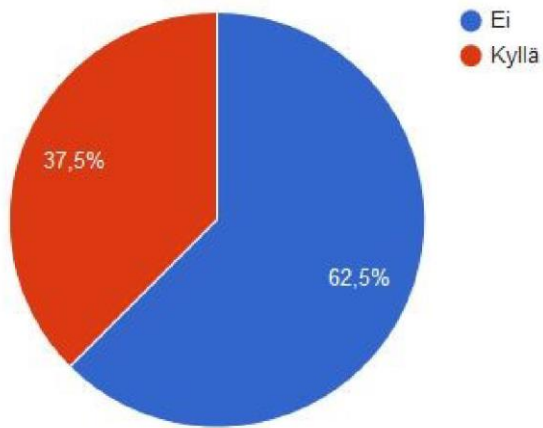
Kaavio 18. Purentavirheet kääpiöbullterriereillä Suomessa (vastauksia 59 kpl).

Koiralla on virheellinen purenta

Kaavio 19. Purentavirheitä on hoidettu eläinlääkärin toimesta, kääpiöbullterrieri (vastauksia 56 kpl).

Koiraa on hoidettu eläinlääkärin toimesta purentavirheen vuoksi

s.90

Ongelmien mahdollisia syitä

Puutteelliset kulmautumiset, ylälinjan sekä lantio- ja lannealueen ongelmat selittyvät todennäköisesti paljon sillä, että rodussa pidetään päänmallia korkealla jalostustavoitteissa ja aikakausittain on keskitytty sen muokkaamiseen ja ehkä hieman unohdettu loppu koira. Toisaalta taas ongelmat voivat juontaa juurensa määriteltyjen ominaisuuksien liialliseen tulkintaan ja sitä kautta jalostuksessa korostumiseen tai esimerkiksi kulmautuneisuuden tai liikkeiden tärkeyden unohtamiseen. Osittain epätasaisesti kulmautuneet koirat voivat olla myös tulosta jalostuksesta, jossa on täysin toisen ääripään koiralla koetettu korjata toisen ääripään koiran vikoja ja näin saatu aikaan yksilöitä, joilla ei kulmautuneisuus vastaa asteiltaan toisiaan etu- ja takapäässä ja tällöin ylälinja ja liike kärsivät. **Alapurenta rotuun tulee kaiken todennäköisyyden mukaan alkuajoilta saakka, jolloin bulldogia on käytetty rodun kehityksessä. Tästä syystä alapurennoista on vaikea päästä kokonaan eroon. Suhteessa kapeat alaleuat ovat todennäköisesti ilmaantuneet rotuun, kun yläleukaa ja kallon rakennetta on voimistettu jalostuksella huomattavasti ja alaleuka ei ole ehtinyt mukaan kehitykseen tai siihen ei ole kiinnitetty tarvittavaa huomiota prosessin aikana.** Päänmallin lisäksi ilkikurinen ilme, pienet syvällä olevat kolmiomaiset silmät, ovat yksi tunnusomaisimmista piirteistä. Joillakin yksilöillä on ilmennyt ongelmana liiallisen pienikokoiset ja/tai kohtuuttoman syvällä sijaitsevat silmät. Tämän ongelman kehittymisen todennäköinen syy on rodunomaisen ilmeen ihannoiti ja tätä kautta jalostusvalinnoissa piirrettä korostavat yksilöt. Mahdollisesti iho-ongelmat ja turkin värjäymät johtuvat bull-tyyppisissä terrieriroduissa laajasti esiintyvistä hiivaisuudesta, allergioista ja atooppisesta ihosta. Rodun kapea geenipooli ei ainakaan vähennä immunologisten ongelmien lisääntymistä.

s.95

Suositukset jalostukseen käytettävien koirien ja yhdistelmien ominaisuuksista

Jalostukseen käytettävän koiran tulee olla mahdollisimman terve, rakenteeltaan tasapainoinen ja rotumääritelmän mukainen, luonteeltaan rodunomainen, hyvä pigmenttinen sekä vähintään 18 kuukauden ikäinen. Jalostukseen käytettävän koiran kohdalla on myös huomioitava, että rodulle tunnusomainen päänpilvi ei ole liioiteltu, silmät eivät ole liian pienikokoiset ja/tai liian syvälle päähän asettuneet sekä tarkasteltava alaleuan leveyttä suhteessa yläleukaan. Kapeiden alaleukojen ollessa yleinen ongelma suositellaan, että kasvattajat kiinnittävät leukojen leveyteen huomiota jalostusvalintoja tehdessä. Jalostukseen käytettävien koirien tulee olla lisääntymiskäytetyiltään luonnollisia. Astumishaluttomia uroksia ei tule käyttää jalostukseen. Sisäsiitosaste ei saa ylittää neljänviiden sukupolven perusteella laskettuna kennelliiton yleistä suositusta 6,25 %. Kasvattajien tulisi suosia mahdollisimman paljon eri uroksia ja narttuja ja välttää samojen yhdistelmien uusimista ilman erittäin painavaa syytä. 96

Myös pentueiden sukusiitosaste tulisi pitää mahdollisimman alhaisena perinnöllisen monimuotoisuuden turvaamiseksi. Arkoja tai aggressiivisia koiria ei tule käyttää jalostukseen.